

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-09-16
meddelad i
Vänernsborrg

Mål nr M 3366-16

KLAGANDE

Borttaget

MOTPART

1. Arvika kommun
671 81 Arvika
Ombud: advokaten Mårten Bengtsson
Advokatfirman Åberg & Co
Box 16295
103 25 Stockholm

2. Länsstyrelsen i Värmlands län
651 86 Karlstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Värmlands läns beslut 2016-09-12 i ärende nr 535-6188-2016, se bilaga 1

SAKEN

tillsyn sammanhängande med uppförande av översvämningsskydd i Sunder mellan Kyrkviken och Glafs fjorden, Arvika kommun, Värmlands län

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet, dvs. ändrar inte länsstyrelsens beslut.

Dok.Id 340226

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborrg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborrg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

YRKANDEN M.M.

Borttaget har yrkat bifall till sin framställning hos länsstyrelsen.

Arvika kommun och **länsstyrelsen** har bestritt ändring och hänvisat till det överklagade beslutet.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen lämnade i deldom den 30 juni 2011 i mål nr M 2201-10

Arvika kommun tillstånd enligt miljöbalken att bl.a. anlägga

- en skyddsdamm i Sundet mellan Kyrkviken och Glafs fjorden inom fastigheterna Västra Sund 2:11 och 2:12 samt samfälligheten Östra Sund s:5,

- en skyddsvall öster om Sundet inom fastigheterna Östra Sund 2:17 och 2:31 samt samfälligheten Östra Sund s:6 samt

- en skyddsvall väster om Sundet, inom fastigheterna Västra Sund 2:15, 2:17, 2:18, 2:50 och 2:51 samt samfälligheten Västra Sund s:12.

För tillståndet gäller ett antal villkor.

Det är i ett ansökningsmål enligt miljöbalken ogörligt att genom enskilda villkor reglera alla frågor av betydelse för den tillståndsgivna verksamheten. Av denna anledning föreskrivs alltid ett s.k. allmänt villkor med – som här – innehåll att arbetena ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som framgår under ett visst avsnitt av domen och vad sökanden i övrigt anfört och åtagit sig i målet. Det allmänna villkoret har samma giltighet som övriga villkor i domen. Har en sökande uppgett att arbetena ska utföras på visst sätt är han således bunden härav. Ett allmänt villkor innehåller emellertid frasen ”i huvudsaklig överensstämmelse med”, något som medför att sökanden i frågor som har mindre betydelse för motstående intressen i någon mån kan modifiera presenterat utförandesätt. Orsaken till denna ordning är att det i princip är omöjligt att förutsäga allt rörande ett projekt och att det skulle vara ogörligt om tillståndshavaren var tvungen att initiera en ny process för varje liten detaljändring. I alla frågor av mer påtaglig betydelse är emellertid tillståndshavaren bunden av vad han uppgett.

Som länsstyrelsen anfört finns det inget särskilt villkor avseende sprängning av bergspartier eller avverkning av skog. Eventuell villkorsbundenhet i detta avseende får därför sökas genom det allmänna villkoret. Av intresse är då följande passus – som återger vad Arvika kommun anfört – på sidan 26 i domen av den 30 juni 2011.

”Konsekvenser för växter och djur vid Sundet bedöms vara små med hänsyn till utförd inventering... Utförd naturinventering av området kring dammarna visar att ingen sällsynt flora eller viktiga växtplatser berörs av dammarna. Viss återplantering av växter föreslås vid spärrdammarna för att kompensera för det som måste avverkas. Några tallar måste tas ned vid östra sidan om Sundet vid anläggandet av huvuddammen, men konsekvensen bedöms som marginell. De äldsta tallarna på Östra Sund s:5 ska bevaras i möjligaste mån.”

Något ytterligare uttalande avseende de sistnämnda tallarna eller bergspartiet har inte kunnat återfinnas i domen eller i kommunens ansökan.

Arvika kommun har således uttalat att de äldsta tallarna ska bevaras i möjligaste mån. Uttalandet måste tolkas så att det varit kommuns strävan att tallarna ska bevaras. Denna uppfattning stärks av att kommunen, enligt uppgiven överenskommelse, gentemot anlitad entreprenör föreskrivit ett vite om 200 000 kr/tall avseende tre enskilda tallar för den händelse de skadas under byggtiden. Samtidigt återfinns i uttalandet emellertid den reservationen att tallarna ska bevaras ”i möjligaste mån”. Reservationen medför att kommunen inte har frånhänt sig möjligheten att ta bort tallarna och säger inte heller något om vad som skulle kunna vara godtagbara skäl för avverkning.

Tillståndsdomen av den 30 juni 2011 har vunnit laga kraft. Domen har rättskraft och ger Arvika kommun en rätt att utföra översvämningsskyddet på tillståndsgivet sätt. Det är inte möjligt att tillsynsvägen begränsa en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft (se 26 kap. 9 § miljöbalken). Mot bakgrund inte minst av vad om upplyst om vite till skydd för tre tallar framstår det som anmärkningsvärt om de skulle avverkas. Tillståndsdomen ger emellertid Arvika kommun möjlighet att utföra de ifrågasatta åtgärderna och det är därför inte möjligt att meddela sådana förbud som Borttaget vill ha.

Vad gäller kulturhistoriska aspekter delar mark- och miljödomstolen länsstyrelsens bedömning.

Borttaget överklagande ska vid angivna förhållanden avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 7 oktober 2016

Göran Stenman

Nils-Göran Nilsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman och tekniska rådet Nils-Göran Nilsson.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöskydd

BESLUT

Datum
2016-09-12

Sida
1 (4)

Referens
535-6188-2016
1784-504

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

Ink. 2016 09 14

Akt..... M3366-16

Aktbil..... 3

Borttaget

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R4

INKOM: 2016-09-14
MÅLNR: M 3366-16
AKTBIL: 3

Delgivningskvitto

Frågor kring arbetet med översvämningsskyddet i Kyrkvikens ut-/inlopp

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att avskriva ärendet.

Beskrivning av ärendet

Borttaget kontaktade länsstyrelsen angående de arbeten som påbörjats inom fastigheten Östra Sund S:5, Arvika kommun, för anläggande av huvuddammen till det översvämningsskydd som ska anläggas i området av Kyrkvikens in-/utlopp.

meddelade först via ett telefonsamtal om att kommunen frångår sina löften och även gör åtgärder som strider mot den meddelade domen. pekar bland annat på att man tar ner mer träd än vad som var sagt från början och att de tre äldsta tallarna nu också hotas. Även ett bergparti kommer att sprängas för att ge plats åt entreprenaden under anläggningstiden. menar att detta står i strid med både dom och det avtal Arvika kommun upprättat. Han pekar även på att Arvika kommun har lagt vite på de tre tallarna, för att de ska skyddas. Hela området kommer att förstöras enligt och han menar att området pekats ut som ett kulturhistoriskt värdefullt område.

Den 8 september skickar in ett skriftligt underlag, där olika synpunkter framgår och som han menar att länsstyrelsen som tillsynsmyndighet ska ingripa.

Länsstyrelsen har tagit del av de tre domar som finns i ärendet:

2006-08-16 Deldom M 1754-05 Tillstånd att anlägga skyddsdamm i Sundet mellan Kyrkviken och Glafsforden, Arvika kommun, Värmlands län. x: 6616620 y: 1317900

Målet återförvisat av Högsta domstolen, mål T3126-07 2009-06-10

2011-06-30 Deldom M 2201-10 Tillstånd att anlägga skyddsdamn i Sundet mellan Kyrkviken och Glafsforden, Arvika kommun, Värmlands län.

MÖD, M 6693-11, 2011-09-15, ej PT. HD Ö 4630-11, 2012-06-08, ej PT.

2014-11-21 Dom M 2201-10 Slutligt avgörande av uppskjutna frågor rörande ersättningar för i målet meddelade tvångsrätter.

Sammanfattningsvis kan sägas följande:

I den lagakraftvunna domen 2011-06-30 >> 2012-06-08 anges på sid 18 att ”anläggande av damm sker i torrhet innanför stålspont eller fångdamm...”

På sid 26 sista stycket: ”Några tallar måste tas ner... De äldsta tallarna på Östra Sund S:5 ska bevaras i möjligaste mån”

Sid 65, andra stycket: ”I fråga om dammens placering finns numera ingen oenighet om var i sundet en damm borde placeras. Även Mark- och miljödomstolen finner platsen lämplig...”

Sid 67 sista stycket angående tvångsrätt: ”Ersättning har utgått i dom meddelad 2014-11-21...”

De villkor som meddelas i domen nämner ingenting om att landfästet för dammens östra sida ska skyddas. Endast i domens beskrivande text nämns tallarna, som ovan beskrivet.

I det aktuella ärendet hänskjuter domstolen frågan om dammens detaljutformning: ”Detaljutförning av dammen och vallarna ska utföras i samråd med berörda fastighetsägare och landskapsarkitektonisk expertis och underställas tillsynsmyndigheten för godkännande”.

Arvika kommun har genomfört ett samråd i frågan och Länsstyrelsen har godkänt det hela i meddelat yttrande. I detta samråd har Arvika kommun åtagit sig att de nu påtalade tallarna mm., ska skyddas i möjligaste mån och tallarna beläggs med vite om de skadas eller tas bort.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenverksamheter och har att tillse att beslut och meddelade villkor i domar följs.

Då inga villkor meddelats beträffande tallar, berghällar eller övriga miljöer där huvuddammen ska placeras har länsstyrelsen ingen möjlighet att tillgripa tillsyn i det pågående projektet. Den dom som meddelats ger Arvika kommun ett skydd mot alla och envar i avseende mot det som meddelats.

Länsstyrelsen konstaterar att det nu ifrågasatta arbetet inte detaljstyrts i domen utan man har nöjt sig med att i mer allmänna ordalag skriva ”i möjligaste mån...”

Även kulturhistoriska delar har åberopats i det inkomna klagomålet. Länsstyrelsen konstaterar även här att det inte finns några villkor i denna del. Dammläget har redan förskjutits från det första förslaget i denna del och i meddelad dom konstateras att ”I fråga om dammens placering finns numera ingen oenighet om var i sundet en damm borde placeras...”

påpekade att inför arbetet skulle ytterligare kulturhistoriska utredningar företas. Länsstyrelsen kan endast se att detta är en rekommendation från Värmlands Museum inför arbetet med huvuddammens anläggande.

Länsstyrelsen anser att det i nuvarande läge inte finns någon möjlighet att åberopa tillsyn för myndigheten. Ärendet ska därför avslutas utan ytterligare åtgärd.

Bestämmelser som beslutet grundas på

24 kap. Tillstånds giltighet, omprövning m.m.

Verkan av domar och beslut enligt miljöbalken

1 § Om en dom eller ett beslut som har meddelats i ett ansökningsmål enligt 21 kap. 1 a § första stycket denna balk eller 7 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet avser tillstånd till en verksamhet enligt balken och domen eller beslutet har vunnit laga kraft, gäller tillståndet mot alla, såvitt avser frågor som har prövats i domen eller beslutet.

Enhetschef Christina Hägglund har fattat beslut i detta ärende. Byrådirektör Peter Andersson har varit föredragande.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Kopia till:

Arvika kommun, 671 81 Arvika

Arvika Teknik AB, 12. Teknisk stab, 671 81 Arvika

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. **Observera att du ska skicka eller lämna in överklagande till Länsstyrelsen i Värmlands län, 651 86 Karlstad. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till varmland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till domstolen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet.** Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det domstolen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 010-224 70 00. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.